

Format

**Gemeenschappelijke Regeling: Gezondheidsdienst Drenthe (GGD):
2023 e.v.**

1. Inleiding

Op grond van de gemeenschappelijke regeling GGD Drenthe wordt de jaarrekening, voorafgaand aan de vaststelling, voorgelegd aan de gemeentebesturen voor de zienswijzeprocedure (artikel 24 GR GGD Drenthe). Dit geldt ook voor de concept beleidsbegroting van het komende jaar (artikel 23 GR GGD Drenthe). De jaarrekening 2022 en de begrotingswijziging 2023 wordt door het Algemeen Bestuur van de GGD, met inachtneming van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten vastgesteld. Aan de deelnemende gemeenten wordt gevraagd om eventuele zienswijzen bij het bestuur kenbaar te maken.

1.1 Waarover gaat de GR

Alle gemeenten in Nederland hebben de taak de gezondheid van hun inwoners te beschermen, te bewaken en te bevorderen. De gemeenten hebben voor het uitvoeren van deze taak een GGD. De GGD Drenthe voert deze wettelijke taken uit ten behoeve van de inwoners van de gemeente Meppel.

1.2 Wat doet de GR (doelstelling, maatschappelijke effecten)

De missie van de GGD Drenthe is het bevorderen en beschermen van de gezondheid van de inwoners van de 12 Drentse gemeenten in het algemeen en van risicogroepen in het bijzonder.

De GGD Drenthe levert een actieve bijdrage aan het in standhouden en verbeteren van de gezondheid van de inwoners van Drenthe. Naast het uitvoeren van preventieve activiteiten, ondersteunt en adviseert de GGD de gemeenten en andere partijen bij gezondheidsvraagstukken.

De GGD Drenthe werkt op verschillende manieren aan de gezondheid van de Drentse burgers. De activiteiten zijn verdeeld over de sectoren OGGZ, jeugdgezondheidszorg (vanaf vier jaar) en algemene gezondheidszorg (onder andere medische milieukunde, forensische geneeskunde, meldpunt openbare geestelijke gezondheidszorg). Daarnaast vervult de GGD nog een aantal functies op het gebied van onderzoek, advisering en voorlichting. Bovendien wordt de organisatie van Veilig Thuis Drenthe (VTD) door de GGD Drenthe als additionele taak uitgevoerd.

Het beleidskader waarbinnen de GGD opereert wordt grotendeels gevormd door de Wet publieke gezondheid (Wpg) en wanneer het gaat om de additionele taak Veilig Thuis Drenthe wordt het gevormd door de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

2. Samenwerking (wie zijn onderdeel van de GR, wat zijn de verhoudingen onderling)

De GGD Drenthe wordt gevormd door de 12 Drentse gemeenten. Het bestuur bestaat uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit evenveel leden als het aantal gemeenten. Iedere gemeente wordt in het AB door één lid vertegenwoordigd. Voor Meppel is dat wethouder Jeannet Bos. Het Dagelijks Bestuur draagt de uitoefening van zijn bevoegdheden voor zover nodig in mandaat op aan de directeur Hans Kox van de GGD.

3. Actuele ontwikkelingen (wetgeving, politiek, in de samenwerking)

3.1 Implementatie Wet open overheid (WOO)

De Woo vervangt de Wet openbaarheid bestuur (Wob) en kent een bredere scope. Er wordt niet alleen toegezien op de wijze waarop belanghebbende informatie kunnen opvragen bij overheidsinstellingen, maar verplicht overheidsinstellingen ook om actief documenten uit diverse categorieën openbaar te maken. Verder bepaalt de Woo dat de documenten die worden gepubliceerd op een (nader in te richten) digitaal platform PLOOI.

De GGD geeft aan dat een impactanalyse duidelijk heeft gemaakt dat de implementatie een meerjarig traject vergt en vele facetten van de organisatie raakt. Aanpassingen zijn onder meer nodig in ICT-systemen, archivering en, daarnaast, scholing van medewerkers. Gemerkt wordt dat de Woo-verzoeken binnenstromen en de verwachting is dat die zullen toenemen. Dit vraagt een aanzienlijke inspanningen van de organisatie en de GGD zet zich in om alle vragen zorgvuldig af te handelen. Zij volgen hierin de richtlijnen die door de VNG zijn aangegeven voor de implementatie.

Om de implementatie van de Woo zo efficiënt mogelijk te laten verlopen is besloten dit traject in het kader van onze samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering in gezamenlijkheid van VRD en GGD op te pakken. Hierbij doen zij een beroep op de middelen die de gemeenten in het gemeentefonds gekregen hebben voor de implementatie van de Woo.

3.2 Meerkosten JGZ-dienstverlening Oekraïense kinderen in Drenthe

In 2022 heeft er een toestroom van Oekraïense vluchtelingen plaatsgevonden. De coördinatie van de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) is bij de GGD belegd. Voor Meppel geldt dat de JGZ van de Oekraïense kinderen van 0-4 jaar belegd is bij Icare Meppel. De GGD is in Meppel verantwoordelijk voor de JGZ voor de kinderen vanaf 4 jaar.

In 2022 zijn er in Drenthe ruim 700 kinderen ingestroomd. Alle ouders zijn via een brief met vragenlijst geïnformeerd over de werkwijze van de jeugdgezondheidszorg. Totaal zijn 125 intakes in 2022 uitgevoerd. Van de totaal gemaakte afspraken waren er 74 een no-show of kort vooraf afgezegd. Een deel van de ouders met jonge kinderen volgt het reguliere JGZ-aanbod via het consultatiebureau.

In de aanbiedingsbrief jaarstukken 2022 en begrotingswijziging 2023 beschrijft de GGD het doel, namelijk zoveel mogelijk Oekraïense kinderen, die nog niet in zorg zijn, zorg op te starten. Om dit doel te bereiken schrijft de GGD in samenwerking met de VRD en ketenpartners een plan van aanpak en voert een coördinerende rol uit. De capaciteit van de professionals zoals jeugdartsen en -verpleegkundigen moeten uitgebreid worden. Concreet betekent dit meer spreekuren en huisbezoeken. Dit maakt dat de GGD op gebied van de JGZ-meerkosten heeft.

3.3 Loon- en prijsontwikkelingen 2023

2023 staat in het teken van Cao-onderhandelingen. Ook de GGD wordt geconfronteerd met stijging van de loonkosten. Op 21 februari 2023 is een principeakkoord gesloten voor de Cao Gemeenten en de Cao SGO. Het principeakkoord leidt tot een gemiddelde stijging van de loonkosten met 7,64%. In de aanbiedingsbrief wordt ingegaan op de stijging van de kosten en hoe deze extra kosten opgevangen moeten worden.

3.4 Intensivering van de toezicht op gastouderopvang

GGD had de opdracht om jaarlijks steekproefsgewijs 5% van de gastouderopvang te controleren. Dit is vanaf 2023 veranderd naar 50% van de gastouderopvang.

3.5 Pandemische paraatheid

In het coalitieakkoord is afgesproken om de pandemische paraatheid te versterken. GGD GHOR en de GGD-en hebben daarvoor het plan "Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en" opgesteld. Het doel is om in 2023 en 2024 te zorgen dat de eerste kwetsbaarheden in de pandemische paraatheid van GGD-en worden weggenomen. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft middelen voor 2023 en 2024 gereserveerd. GGD heeft deze middelen nog niet opgenomen in de begroting van 2024.

3.6 GALA SPUK

Het gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) biedt het fundament voor een samenhangend gezondheidsbeleid. Op basis van dit akkoord en de bijbehorende specifieke uitkering (SPUK) wordt een samenhangend lokale aanpak ontwikkeld op gebied van gezondheid, sport, bewegen en sociale basis. Binnen dit GALA wordt de gemeenten de mogelijkheid geboden om de kennis- en adviesfunctie van de GGD uit te breiden en specifiek in te zetten op het lokale gemeentelijke beeld, als ook het Drents regiobeeld. Binnen de tafel Zorg en Welzijn van de Vereniging Drentse Gemeenten (VDG) wordt een advies voorstel geschreven over het toepassen van deze middelen.

3.7 Bijdrage Veilig Thuis Drenthe (VTD)

VTD is als additionele taak bij de GGD ondergebracht. Het is een wettelijke taak voor gemeenten om zorg te dragen voor de inrichting van een Veilig Thuis organisatie (WMO hfdst 4). VTD is in Drenthe het meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Vervolgens doet VTD onderzoek, geeft advies over de vervolgstappen en draagt zorg voor passende professionele hulp. VTD werkt nauw samen met het lokale veld, de politie en Raad voor de kindbescherming. Gemeente Emmen is centrumgemeente voor VTD. De financiering van VTD komt gedeeltelijk ten laste van de DUVO (Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang). Resterende kosten komen ten laste van de individuele gemeenten

De tegenvallende loon- en prijsstijgingen worden opgevangen uit de risicoreserve van de GGD. Voor Veilig Thuis taken geldt de (afwijkende) afspraak dat eventuele financiële nadelen rechtstreeks door gemeenten worden gedragen. Voor de Veilig Thuis taken wordt geen risico-opslag in het additionele tarief gehanteerd, en er wordt dus ook niet in de risicoreserve gestort. Ook bij de bepaling van de omvang van de Algemene reserve wordt Veilig Thuis buiten beschouwing gelaten en kunnen financiële nadelen niet ten laste van de Algemene reserve worden gebracht. Wel is er een 'Reserve VTD' beschikbaar om eventuele tegenvallers op loon- en prijsontwikkelingen op te vangen.

4. Toekomst

4.1 Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

In het kader van het programma 'Geweld hoort nergens thuis' (GHNT) is ten aanzien van VTD een transformatieproces ingezet, waarbij VTD zich meer ontwikkelt naar een kennis- en adviesorganisatie op het gebied van veiligheid binnen de thuissituatie. Het programma GHNT is per 1 januari 2023 overgegaan in het regionale programma toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming. Gemeenten waren met de Veilig Thuis organisaties de sleutelorganisaties bij de uitvoering van GHNT. Gemeenten en Veilig Thuis organisaties blijven een sleutelpositie innemen bij de uitvoering van het Toekomstscenario, maar nu in sterke verbondenheid met het Lokale Veld: Veilig Thuis wordt betrokken via het Lokaal

Team of via meldingen van burgers, politie en andere professionals. Veilig Thuis heeft bij meldingen de verantwoordelijkheid snel het Lokaal Team te betrekken, om in gezamenlijkheid te bekijken wat nodig is. Leidend is dat het gezin op de hoogte moet zijn van de reden van de inzet van bepaalde hulp of ondersteuning.

Daarbij gaat het Toekomstscenario uit van een Veilig Thuis met een regionale uitvoering die vooral sterk is op expertise en kennisoverdracht en ondersteuning van de lokale teams. Er is sprake van één vast gezicht binnen het Lokaal veld. De jeugdgezondheidszorg, het jongeren(welzijns)werk en het schoolmaatschappelijk werk hebben een rol in preventie en signalering. De regie hierop ligt bij de gemeenten.

De financiering van de Aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling verloopt via twee sporen:

- Via de DU VO (Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang) die centrumgemeenten ontvangen. In Drenthe is Emmen centrumgemeente.

En

- Via de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds die alle gemeenten ontvangen. Onderdeel van de Algemene Uitkering zijn de middelen voor Jeugd en Wmo. Hieruit wordt het beleid rond de Aanpak kindermishandeling gefinancierd en wordt een bijdrage geleverd aan de financiering van de Veilig Thuis-organisaties.

Deze middelen zijn niet opgenomen in de begrotingswijziging van 2023 omdat vanuit de reserve van de DUVO gelden, welke centrumgemeente Emmen had opgebouwd, de transitie van VTD voor in 2023 bekostigd is. In 2024 en verder kunnen deze kosten niet volledig gedekt worden uit de DUVO gelden. Daarom zal de GGD in de begroting van 2024 en verder deze middelen moeten opnemen.

5. Financiën

5.1 Jaarrekening 2022

GGD Drenthe heeft 2022 afgesloten met een voordeling saldo van € 618.000. Dit voordeel komt voornamelijk doordat er minder is uitgegeven op het programma bedrijfsvoering. Vooral op de onderdelen (ziekte)vervangings, reiskosten en opleidingen is minder uitgegeven dan begroot.

De meerkosten die zijn ontstaan vanwege de bestrijding van het Corona virus zijn volledig vergoed door het ministerie van VWS. Daarnaast zijn ook de weggevallen opbrengsten als gevolg van de Covid-19 crisis gecompenseerd door het ministerie.

Er wordt voorgesteld het voordelige saldo te reserveren en te gebruiken als dekking voor de jaarlast van 2023.

5.2 Begrotingswijziging 2023

De begrotingswijziging 2023 bedraagt € 1.700.000 wat bestaat uit:

- Impact loon- en prijsontwikkeling is (waarvan € 411.000 gedekt uit de reserve loon-en prijsontwikkeling, € 260.000 uit de reserve VTD en € 260.000 uit de risicoreserve). Dit betekent een extra bijdrage voor deelnemende gemeenten van € 769.000 voor loon en prijsontwikkelingen.
- Daarnaast de extra bijdrage voor JGZ Oekraïense kinderen (€ 230.000) en
- De implementatie en uitvoering van de WOO (€ 75.000).

Totaal wordt er in 2023 dus € 1.074.000 extra gevraagd aan de deelnemende gemeenten. Voor Meppel betekent dit een extra bijdrage van € 76.000.

Toelichting:

Additionele taken worden doorberekend naar de algemene reserve. De basistaken worden niet doorberekend. De tarieven van de additionele taken worden elk voorjaar vastgesteld en kunnen tussentijds niet herzien worden. Daarom worden zij uit de risico reserve gehaald. De reserves van de GGD voor dit jaar zijn nihil waardoor er geen ruimte is voor andere 'tegevallers'.

5.3 ontwerpbegroting 2024

Tijdens de voorjaarsoverleggen 2023 is steun uitgesproken voor voortzetting van het ingezette beleid en speerpunten. Dit ingezette beleid en speerpunten richten zich op het investeren in publieke gezondheid, de transformatie van de jeugdgezondheidszorg, de transformatie van VTD in het kader van het traject 'Geweld hoort nergens thuis', en data gestuurd werken. Om die reden is er in de ontwerpbegroting van 2024 geen sprake van beleidswijzingen. Wel geeft de GGD aan dat er sprake is van 'autonome ontwikkelingen'. Deze autonome ontwikkelingen komen voort uit wettelijke verplichtingen, zoals de indexatie van lonen en prijzen. Toelichting staat bij 3. Actuele ontwikkelingen.

6.1 Grootboeknummer

De meerjarenbegroting van de GGD geeft de volgende cijfers (x 1.000)

jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten	33.399	36.478	37.394	38.890	40.251
Baten	33.053	36.105	36.936	38.412	39.797
Result. voor bestemming	346	373	458	478	454
Result. na bestemming	0	0	0	3	-39

Gemeentelijke bijdrage(x 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Meppel	1.177	1.387	1.432	1.472	1.509	1.387

De gemeentelijke bijdragen worden in de begroting 2024 bijgesteld naar aanleiding van de meerjarenbegroting van de GGD.

Grootboeknummers 62020, 61930, 61820

.1 Indienen van zienswijzen

• Jaarrekening 2022

Voorgesteld wordt om in te stemmen met de jaarrekening 2022.

• Begrotingswijziging 2023

Het college van B&W adviseert de raad om in te stemmen met de begrotingswijziging 2023 en niet te voorzien van een zienswijze.

• Ontwerpbegroting 2024

Het college van B&W adviseert de raad om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting van 2024 op de volgende onderwerpen:

- middelen toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
- middelen pandemische paraatheid

Argument begrotingswijziging 2023

GGD is geconfronteerd met onvoorzienbare uitgaven en heeft dit uitgebreid en transparant toegelicht. GGD speelt daar waar zij kan in op de algemene en risico reserve. In 2022 is besloten dat de algemene reserve van de GR van 5% naar 2,5% is teruggebracht. Volgens 'Samenwerken in Drenthe' mag de algemene reserve alleen voor

indexatie van lonen en prijzen worden gebruikt. Daarom heeft de accountant geadviseerd hier een bestemmingsreserve van te maken. Daarmee vervalt de algemene reserve.

Argument ontwerpbegroting 2024

- Het college van B&W heeft op 30 juni 2020 De Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 'de volgende stap' vastgesteld. Op 1 juli 2020 is de regiovisie en memo ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraad. Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming is per 2022 een voortzetting van het programma Geweld Hoort Nergens Thuis. Gemeenten en Veilig Thuis organisaties blijven een sleutelpositie innemen bij de uitvoering van het Toekomstscenario, maar nu in sterke verbondenheid met het Lokale Veld. Dit vraagt een transformatie van de organisatie VTD. De benodigde middelen zijn niet opgenomen in de begrotingswijziging van 2023 omdat vanuit de reserve van de DUVO gelden, welke centrumgemeente Emmen had opgebouwd, de transitie van VTD voor in 2023 bekostigd is. In 2024 en verder kunnen deze kosten niet volledig gedekt worden uit de DUVO gelden. Daarom zal de GGD in de begroting van 2024 en verder deze middelen moeten opnemen.
- In het coalitieakkoord is afgesproken om de pandemische paraatheid te versterken. Dit vraagt ook inzet van GGD Drenthe. Op basis van het ingediende plan "Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en" is het mogelijk in te schatten welke inzet er mogelijk wordt gevraagd. Daarnaast heeft het ministerie van VWS middelen gereserveerd. De vraag aan GGD is een schatting op te nemen in de begroting van 2024. Daarin beschreven of deze schatting en de middelen vanuit van het ministerie van VWS dekkend worden geacht.